

Duitsland terughoudend over eigen rol in Libië

Achtergrond - 20 januari 2020 - Auteur: Marja Verburg

Nu op de Libië-conferentie in Berlijn een wapenembargo is afgesproken, is de vraag in hoeverre Duitsland meedoet aan de controles waarmee de afspraken in stand moeten worden gehouden.

Op de [Libië-conferentie](#) in Berlijn, geïnitieerd door kanselier Merkel, zijn de partijen het zondag eens geworden over een wapenembargo voor het Noord-Afrikaanse land. De deelnemende landen hebben afgesproken te stoppen met militaire steun aan de strijdende partijen. De verschillende milities in Libië moeten worden gedemobiliseerd en ontwapend. Ook moeten er strengere controles komen op het instandhouden van het embargo.

Merkel (CDU) benadrukte na afloop van de conferentie dat alle partijen het erover eens zijn dat er geen militaire oplossing is voor dit conflict. De bedoeling is dat er een politiek proces op gang komt onder leiding van de Verenigde Naties en het geweldsmonopolie in het door burgeroorlog verscheurde land wordt hersteld. Aan de conferentie namen onder meer de Russische president Poetin, de Turkse president Erdogan, de Franse president Macron, de Britse premier Johnson en de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Pompeo deel. Ook waren vertegenwoordigers uit China, Egypte, de Verenigde Arabische Emiraten en Congo en van de VN, de Afrikaanse Unie en de Arabische Liga aanwezig.

De internationaal erkende Libische premier Sarraj en zijn tegenstander generaal Haftar waren ook in Berlijn, maar deden niet mee aan de conferentie. Zij spraken apart met Merkel en haar minister van Buitenlandse Zaken Maas (SPD).

Rol Bundeswehr

Hoe de besluiten moeten worden uitgevoerd en gecontroleerd, is nog niet afgesproken. Daarover spreken vandaag de Europese ministers van Buitenlandse Zaken in Brussel. De vraag hoe Duitsland bijdraagt, is ook nog open. In 2011 deed Duitsland niet mee aan de internationale militaire interventie in Libië, die leidde tot de val van de Libische leider Kadhafi. Als initiatiefnemer van de conferentie kan Duitsland zich nu moeilijk afzijdig houden, schrijven Duitse media.

In 2011 deed Duitsland niet mee aan de internationale militaire

Interventie in Libië

Minister van Defensie Kramp-Karrenbauer (CDU) liet zich voor de conferentie al positief uit over een mogelijke Duitse deelname aan een internationale vredesmacht voor Libië, meldt nieuwssite [tagesschau](#). De Bundeswehr en haar ministerie zijn "zeer snel in staat" te zeggen hoe een Duitse bijdrage eruit kan zien, zei ze zaterdag. Merkel en Maas uitten zich een stuk terughoudender. Pas als er een duurzame wapenstilstand is, kun je het over de controle ervan hebben, zei Merkel na afloop van de conferentie.

De partijen in de Bondsdag zijn verdeeld over een Duitse inzet in Libië. De liberale FDP is voor: de Duitse regering mag zich nu "niet verstoppen" en moet het parlement een "plausibel plan en een strategie voor een eventuele inzet presenteren". De Groenen zijn net als de bondsregering terughoudend en noemen het "te vroeg" om over een inzet te speculeren. De SPD liet afgelopen weekend weten dat Duitsland nu verantwoordelijkheid draagt en "open moet zijn voor een dergelijke missie", schrijft [Spiegel Online](#).

Duitse diplomatie

De reacties in de Duitse media op de Libië-conferentie lopen uiteen. De [Tagesspiegel](#) noemt Merkels bijeenkomst in Berlijn een belangrijk succes van de Duitse diplomatie: "Duitsland heeft verantwoordelijkheid genomen". De VN vroegen Duitsland vorig jaar te bemiddelen en sindsdien hebben Merkel, Maas en hun diplomaten alle moeite gedaan de betrokken partijen aan tafel te krijgen. Juist omdat Duitsland in 2011 niet aan de militaire interventie in Libië heeft meegedaan, was ze als bemiddelaar geloofwaardig, aldus de Tagesspiegel.

'Duitsland is in internationale conflicten machteloos'

Maar hiermee eindigt de verantwoordelijkheid niet, schrijft de Tagesspiegel: "Als de EU gevraagd wordt te helpen bij een stabiliseringsmissie of bij de controle van het wapenembargo, moet ook de Bundeswehr haar bijdrage leveren." Die conclusie trekken ook de [Frankfurter Allgemeine Zeitung](#), de [Süddeutsche Zeitung](#) en [Spiegel Online](#). De laatste schrijft: "Met een vijgenblad-missie als vroeger komt Berlijn niet weg." Juist nu "kijkt heel Europa naar de bondsregering en het Duitse leger".

[Zeit Online](#) schrijft onder de kop 'Het Duitse onvermogen' dat Duitsland in internationale conflicten juist machteloos is. Het is onwaarschijnlijk dat de EU een militaire inzet in Libië waagt, aldus de krant. "Ondanks het diplomatieke activisme van de Duitsers wijst veel erop dat zich met Libië herhaalt wat de oorlog in Syrië al liet zien: de onmacht van de bondsregering, haar onvermogen handelend op te

treden."

De oorlog in Syrië werd in Duitsland pas een thema door de vluchtelingencrisis in 2015, schrijft Zeit Online. "Toch is de bondsregering tot op de dag van vandaag nog steeds niet actief geworden in Syrië." Door die angst actief te worden, maakt Duitsland zich afhankelijk van andere landen. Poetin en Erdogan weten heel goed "Merkel voor hun doeleinden te winnen". Zij bepalen ook nu weer in het Libië-conflict wat er gebeurt, aldus Die Zeit, en daarnaast profiteert generaal Haftar van de huidige situatie. "De Duitsers spelen daarbij nauwelijks een rol. Voor de nieuwe globale machtsverdeling in de regio is dat een verontrustend vooruitzicht."

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/35113/duitsland-terughoudend-over-eigen-rol-in-libie>